

بررسی تأثیر روش‌های مختلف پرداخت سه نوع کامپوزیت متداول بر میزان زاویه‌ی تماس آب مقطر

۱: استادیار، گروه ترمیمی، دانشکده‌ی دندان پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران.
 ۲: استادیار، گروه ترمیمی، دانشکده‌ی دندان پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران.
 ۳: نویسنده مسؤؤل: متخصص ارتودنسی، تهران، ایران. Email: dayanaref@yahoo.com
 ۴: دستیار تخصصی، گروه ترمیمی، دانشکده‌ی دندان پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران.
 ۵: دندان پزشک، اصفهان، ایران.

مهرداد برکتین^۱
 پروین میرزا کوچکی بروجنی^۲
 دایان عارف^۳
 محبوبه میرزاخانی^۴
 میلاد جهانگیر مقدم^۵

چکیده

مقدمه: خاصیت مرطوب‌شوندگی، یکی از مهمترین خصوصیات سطحی جامدات است که رابطه‌ی معکوس با زاویه‌ی تماس مایع با سطح دارد. با توجه به این که پرداخت نهایی کامپوزیت‌های ترمیمی دندان پزشکی بر خصوصیات سطح و زاویه‌ی تماس و مرطوب‌شوندگی مؤثر است، پژوهش حاضر به تأثیر روش‌های مختلف پرداخت سه نوع کامپوزیت متداول بر میزان زاویه‌ی تماس آب مقطر پرداخته است.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه‌ی تجربی-آزمایشگاهی، ۴۵ دیسک از کامپوزیت‌های Z ۱۰۰، Z ۳۵۰، Micro Rod Fiber با قطر یک و ارتفاع نیم سانتی‌متر با فشردن ماده در یک دیسک دایره‌ای، بین دو بلوک شیشه‌ای آماده شد. تمام نمونه‌ها، چهل ثانیه کیور شدند. ۳/۱ نمونه‌های هر گروه بدون پرداخت، ۳/۱ با مولت و ۳/۱ با دیسک پرداخت شدند. پس از آماده‌سازی سطح به سه حالت فوق، یک قطره آب مقطر توسط سمپلر، روی سطح قرار داده شد و توسط دوربین دیجیتال، زاویه‌ی تماس ثبت گردید. برای اندازه‌گیری زاویه‌ی تماس از نرم‌افزار CorelDRAW version X5 استفاده شد. داده‌ها با استفاده از آزمون Duncan و واریانس، تجزیه و تحلیل شدند ($\alpha = 0/05$).

یافته‌ها: بین روش‌های مختلف پرداخت، تفاوت معنی‌دار وجود داشت ($p \text{ value} < 0/001$)، اما تفاوت بین سه نوع کامپوزیت، معنی‌دار نبود ($p \text{ value} > 0/05$).

نتیجه‌گیری: بیشترین میانگین زاویه‌ی تماس، در گروه بدون پالیش و پس از آن در گروه پرداخت شده با دیسک مشاهده شد. صیقلی‌تر بودن سطح، باعث زاویه‌ی تماس بیشتر و در نتیجه مرطوب‌شوندگی کمتر سطح و دوام بالینی بیشتر بود.

کلید واژه‌ها: رزین‌های کامپوزیتی، مرطوب‌شوندگی، صیقل دندان.

تاریخ ارسال: ۹۵/۹/۱ تاریخ اصلاح: ۹۵/۱۲/۱۵ تاریخ پذیرش: ۹۶/۱/۱۵

استناد به مقاله: برکتین مهرداد، میرزا کوچکی بروجنی پروین، عارف دایان، میرزاخانی محبوبه، جهانگیر مقدم میلاد. بررسی تأثیر روش‌های مختلف پرداخت سه نوع کامپوزیت متداول بر میزان زاویه‌ی تماس آب مقطر. مجله دانشکده دندان پزشکی اصفهان. ۱۳۹۶؛ ۱۳(۳): ۲۱۹-۲۲۶.

مقدمه

امروزه استفاده از ترمیم‌های کامپوزیتی با توجه به اهمیت روزافزون زیبایی، بسیار مورد توجه قرار می‌گیرند. رزین‌های کامپوزیتی، بیشترین موادی هستند که ساختارهای دندان را بازسازی می‌کنند، که موفقیت یا عدم موفقیت درمان ترمیمی زیبایی بستگی به ثبات رنگ این مواد دارد (۱، ۲). علاوه بر ترکیبات این مواد، فرایند پرداخت و پالیش کامپوزیت روی خواص سطحی و رنگ‌پذیری آن‌ها اثرگذار می‌باشد (۱، ۳). مرطوب‌شوندگی بیشتر یک سطح، باعث افزایش گیر پلاک، پوسیدگی و تغییرات رنگ و کاهش طول عمر ترمیم‌های هم‌رنگ دندان می‌شود (۴). برای پرداخت و صیقلی کردن مواد هم‌رنگ دندان، از روش‌های مختلفی مانند کاربرد فرزها، وسایل الماسی، دیسک‌های اکسید آلومینیوم و خمیرهای پرداخت استفاده می‌گردد (۴، ۵). به دلیل این‌که عوامل پرداخت و ماتریکس از نظر سختی باهم متفاوت هستند و از طرفی محتوای فیلر کامپوزیت‌ها یکسان نیست و نمی‌توانند سایش یکنواختی ایجاد کنند (۶)، برای پرداخت یکنواخت سختی اجزای پرداخت، باید بیشتر از فیلرهای مواد هم‌رنگ باشد (۶، ۷).

در بررسی خصوصیات سطحی، می‌توان به خاصیت ترشوندگی اشاره کرد که پتانسیل یک سطح جامد را برای تر شدن توسط یک مایع که به نیروهای بین مولکولی بر می‌گردد را بیان می‌کند. این نیروها در نهایت باعث ایجاد یک زاویه‌ی تماس بین دو سطح می‌شوند (۸). برای ایجاد چسبندگی، مواد چسبنده باید در تماس نزدیک با ماده‌ی زمینه‌ای باشند تا چسبندگی مولکولی و شیمیایی تسهیل شود و مواد به داخل سطوح با گیر میکرومکانیکال نفوذ کنند و چسبندگی ایجاد شود. روند چسبندگی به طور عمده توسط انرژی سطحی ماده‌ی جامد مشخص می‌شود (۹، ۱۰). معظمی و همکاران (۱۱) نشان دادند که انرژی سطحی، از عوامل مهم در ترشوندگی و چسبندگی دو سطح است و مرطوب‌شوندگی، یک جنبه‌ی کیفی از زاویه‌ی تماس است و انرژی سطحی سوبسترا یکی از عوامل مهم اثرگذار در زاویه‌ی

تماس می‌باشد که در میزان زاویه‌ی تماس نیز اثر دارد.

دی سیلوا و همکاران بیان داشتند که بررسی زاویه‌ی تماس برای تعیین خصوصیات مرطوب‌شوندگی سطح جامد مفید می‌باشد و زاویه‌ای که قطره‌ای از مایع با سطحی که روی آن قرار گرفته را می‌سازد، رابطه‌ی عکس با مرطوب‌شوندگی دارد؛ یعنی هرچه انرژی سطحی ماده‌ی جامد بیشتر باشد، این زاویه کوچکتر و مرطوب‌شوندگی بیشتر خواهد بود (۱۲). در کاربرد بالینی بسیاری از مواد، ترجیح داده می‌شود که زاویه‌ی تماس مایعات روی سطح بزرگتر و در نتیجه تخریب حاصل از تماس مداوم مواد با سطح، کمتر باشد. معمولاً مایعات روی سطوح بسیار صیقلی، زاویه‌ی تماس بزرگتری دارند. برای ایجاد چسبندگی مناسب باید انرژی سطحی آزاد، زیاد و انرژی سطح تا حد امکان کم باشد تا ماده بتواند روی سطح پخش شود (۹، ۱۱، ۱۲).

کامپوزیت‌های آزمایشگاهی جدید بر این اساس تولید می‌شوند که با ایجاد حداکثر زاویه‌ی تماس آب روی سطح، تأثیر مخرب آب و پلاک باکتریال کاهش یابد (۱۲). کاربرد مناسب سیستم‌های پالیش از عوامل مؤثر بر خشونت سطحی و رنگ‌پذیری ترمیم‌ها می‌باشد که مورد تأکید محققین بسیاری بوده است (۱۳).

با توجه به این‌که در مطالعات قبلی، زاویه‌ی تماس آب مقطر و سطح کامپوزیت‌های مختلف با سیستم‌های پرداخت مختلف بررسی نشده بود، در این مطالعه به بررسی تأثیر روش‌های مختلف پرداخت سه نوع کامپوزیت متداول بر میزان زاویه‌ی تماس آب مقطر پرداخته شد و بر اساس فرضیه‌ی صفر، زاویه‌ی تماس آب مقطر بر سه نوع کامپوزیت پرداخت شده با روش‌های مختلف تفاوتی نداشت.

مواد و روش‌ها

در این مطالعه‌ی تجربی - آزمایشگاهی، ۴۵ دیسک دایره‌ای شکل کامپوزیتی به قطر یک سانتی‌متر و ضخامت نیم سانتی‌متر که در شرایط یکسان تهیه شده بودند، انتخاب گردید ($d = 0.3$) و دیسک‌هایی که خوردگی و حباب داشتند از مطالعه خارج شدند.

- نمونه‌های کامپوزیت Z ۱۰۰ شامل نمونه‌های بدون اتمام و پرداخت (G4)، پرداخت شده با مولت (G5) و پرداخت شده با دیسک (G6).

- نمونه‌های کامپوزیت فایبر شامل نمونه‌های بدون اتمام و پرداخت (G7)، پرداخت شده با مولت (G8) و پرداخت شده با دیسک (G9).

شکل ۱: نمونه‌ی دیسک‌ها و واشرها

شکل ۲: سیستم پالایش

سپس تمامی نمونه‌ها برای مدت ۲۴ ساعت درون محلول نرمال‌سالین و دمای 37°C نگهداری شدند. بعد از خشک شدن نمونه‌ها و قرارگیری هر نمونه روی مانت، قطره‌های ۱۰ میکرولیتری آب مقطر توسط سمپلر (Brand, Germany) روی مرکز دیسک‌ها انداخته و پس از تثبیت قطره، تصویربرداری بعد از ۵ ثانیه انجام شد.

سه نوع کامپوزیت نانو هیبرید (Z ۳۵۰ 3M ESPE USA)، هیبرید Z ۱۰۰ (3M ESPE, USA) و حاوی فایبر (NSA, Australia) Micro-rod reinforced در این مطالعه استفاده شد. سیستم‌های پرداخت و پالایش مورد استفاده در این مطالعه شامل دیسک پرداخت (3M ESPE, USA)، مولت‌های پرداخت (Meisinger, Germany) بود (شکل ۱ و ۲). در استفاده از عوامل پرداخت، مطابق توصیه‌ی کارخانه‌ی سازنده، از رنگ تیره (زبر) تا رنگ روشن (نرم) برای هر وسیله تا مدت ۵ ثانیه روی سطح به صورت خشک و با فشار ملایم وسیله‌ی چرخشی استفاده گردید. برای تهیه‌ی دیسک‌ها، از واشرهای پلاستیکی با قطر داخلی ۱۰ میلی‌متر و ارتفاع ۴ میلی‌متر کمک گرفته شد. ابتدا از هر نوع کامپوزیت، ۱۵ عدد دیسک به این صورت تهیه گردید: بر روی یک سطح شیشه‌ای که به میزان کافی از ماده در دو لایه، درون واشر قرار داده شد و سپس سطح رویی آن به وسیله‌ی بلوک شیشه‌ای با قرارگیری یک وزنه‌ی نیم کیلوگرمی، فشرده و صاف شد و توسط دستگاه لایت کیور دنتامریکا (Apoza LED, Taiwan) با شدت خروجی نور 750 mw/cm^2 ، نوردی گردید. در هر گروه ۱۵ تایی، سه زیر گروه ایجاد شد که شامل موارد زیر بودند: گروه ۱، نمونه‌هایی که هیچ عمل اتمام یا پرداخت روی آن‌ها انجام نشد (۵ عدد).

گروه ۲، نمونه‌هایی که به وسیله‌ی مولت‌های مذکور در حضور آب برای ۱ دقیقه با سرعت متوسط آنگل پرداخت شد (۵ عدد).

گروه ۳، نمونه‌هایی که به وسیله‌ی دیسک‌ها در حضور آب برای ۱ دقیقه با سرعت متوسط آنگل پرداخت شد (۵ عدد).

به این صورت می‌توان نمونه‌ها را به این زیرگروه‌ها تقسیم کرد:

- نمونه‌های کامپوزیت Z ۳۵۰ شامل نمونه‌های بدون اتمام و پرداخت (G1)، پرداخت شده با مولت (G2) و پرداخت شده با دیسک (G3).

جدول ۲: انواع مختلف روش‌های پالیشینگ در کامپوزیت‌های Z ۳۵۰، Z ۱۰۰ و Micro-rod

p value	میانگین زاویه تماس	
۰/۰۰۱	۵۴/۳	Z350 No-Polish
۰/۰۴	۲۶/۸	Z350 Mullet
۰/۰۱۴	۴۹/۷	Z350 disk
۰/۰۰۱	۴۹	Z100 No-Polish
۰/۰۱۱	۴۱/۳	Z100 Mullet
۰/۰۴	۴۶/۳	Z100 disk
۰/۰۱	۵۳/۸	Micro-rod No-Polish
۰/۰۴۴	۳۸/۷	Micro-rod Mullet
۰/۰۴۵	۴۶/۵	Micro-rod disk

- با مقایسه‌ی میانگین زاویه تماس در کاربرد دیسک پرداخت و استفاده از مولت روی هر سه نوع کامپوزیت Z ۳۵۰، Z ۱۰۰ و Micro-rod تفاوت آماری معنی‌دار وجود نداشت (جدول ۳).

- در مقایسه‌ی بین روش‌های مختلف پالیشینگ در انواع کامپوزیت‌ها، بیشترین میزان میانگین مربوط به گروه G1، کامپوزیت Z ۳۵۰ بدون پالیش و کمترین میزان میانگین مربوط به گروه G2 شامل کامپوزیت Z ۳۵۰ پرداخت شده با مولت پرداخت بود (نمودار ۱).

جدول ۳: مقایسه‌ی میانگین زاویه تماس آب مقطر در کاربرد دیسک پرداخت و مولت

روی کامپوزیت‌های Z ۳۵۰، Z ۱۰۰ و Micro-rod

p value	میانگین زاویه تماس		
۰/۰۱۴	۴۹/۷	Z350	
۰/۰۴	۴۶/۳	Z100	Disk
۰/۰۴۵	۴۶/۵	Micro-rod	
۰/۰۵	۳۶/۸	Z350	
۰/۰۱۱	۴۱/۳	Z100	Mullet
۰/۰۴۴	۳۸/۷	Micro-rod	

تصویر به کامپیوتر وارد و طبق کد پشت نمونه، نام‌گذاری گردید. برای اندازه‌گیری زاویه تماس در این مطالعه، از نرم‌افزار CorelDRAW version X5 استفاده شد. سپس داده‌ها توسط نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۰ (version 20, SPSS Inc., Chicago, IL) با آزمون Duncan و واریانس مورد بررسی قرار گرفت.

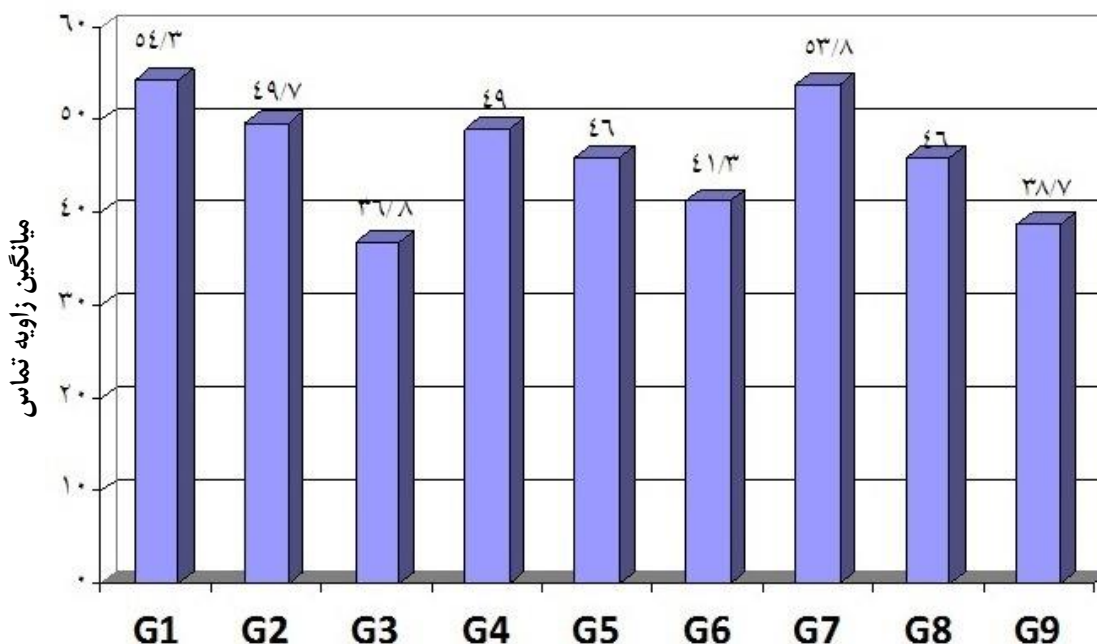
یافته‌ها

- با مقایسه‌ی سه نوع کامپوزیت Z ۳۵۰، Z ۱۰۰ و Micro-rod بین انواع مختلف کامپوزیت، تفاوت معنی‌داری وجود نداشت ($p \text{ value} < ۰/۰۰۱$) (جدول ۱).

جدول ۱: مقایسه‌ی سه نوع کامپوزیت Z ۳۵۰، Z ۱۰۰ و

p value	انحراف معیار \pm میانگین	Micro-rod
۰/۰۰۱	$۴۶/۹۳ \pm ۸/۲۸$	Z350
۰/۰۰۱	$۴۵/۵۳ \pm ۴/۴۲$	Z100
۰/۰۰۱	$۴۶/۳۳ \pm ۷/۸$	Micro-rod

- با مقایسه‌ی میانگین زاویه تماس در انواع روش‌های پالیشینگ در هر سه نوع کامپوزیت، تفاوت آماری معنی‌دار وجود داشت (جدول ۲).

نمودار ۱: مقایسه‌ی میانگین زاویه‌ی تماس در انواع مختلف پالیشینگ

بحث

با رد فرضیه‌ی صفر و بر اساس نتایج مطالعه‌ی حاضر، بیشترین میزان میانگین زاویه‌ی تماس در هر سه نوع کامپوزیت هنگامی به دست آمد که هیچ‌گونه پرداختی انجام نشد (گروه ۱). در واقع می‌توان نتیجه گرفت که سطح بلوک شیشه‌ای، باعث ایجاد سطحی دست نخورده روی کامپوزیت می‌شود که زاویه‌ی تماس زیاد و در نتیجه خاصیت تر شدن کمی دارد. این سطح از این نظر مناسب است که باعث می‌شود تا مایعات، قدرت تر کنندگی کمی داشته باشند و میزان Hydrolytic degradation در طول زمان کاهش یابد (۱۴). از طرفی نیز زاویه‌ی تماس بزرگ نشان دهنده‌ی خیس شوندگی و قابلیت تخریب کمتر و اختلاف زیاد انرژی سطحی می‌باشد. ولی به دست آوردن عملی و کلینیکی این حالت به وسیله‌ی سطح شیشه‌ای صاف، با توجه به فرم آناتومیک دندان‌ها غیر ممکن است و همیشه نیاز به اتمام و پرداخت سطح در ترمیم‌های کامپوزیت وجود دارد (۱۵).

محمود و همکاران (۱۶) به این نتیجه رسیدند که بین روش‌های مختلف پالیشینگ تفاوت‌های قابل ملاحظه‌ای وجود دارد و کامپوزیت‌های پرداخت شده توسط دیسک‌های پرداخت، دارای سطوح صاف‌تری نسبت به کامپوزیت‌های پرداخت شده توسط فرزهای پرداخت می‌باشند که با نتایج مطالعه‌ی حاضر مطابقت داشت.

با توجه به نتایج این مطالعه، کمترین عدد زاویه‌ی تماس آب مقطر مربوط به کامپوزیت Z ۳۵۰ پرداخت شده با مولت می‌باشد (G2) و استفاده از مولت برای پرداخت هر سه نوع کامپوزیت (G2، G5، G8) به صورت معنی‌داری باعث ایجاد زوایای تماس کوچکتر در مقایسه با دیسک (G3، G6، G9) پرداخت شده است که می‌تواند بیانگر توانایی بهتر دیسک‌های پرداخت در به دست آوردن سطحی با زاویه‌ی تماس بیشتر باشد که نوید دهنده‌ی تشکیل کمتر و دشوارتر پلاک میکروبی روی سطح و قابلیت شسته شدن بهتر را دارد، زیرا با کاهش زاویه‌ی تماس، میزان خیس کنندگی بیشتر خواهد شد (۱۷، ۱۸).

در ارزیابی انرژی سطحی آزاد عاج کانال ریشه‌ی دندان با چند عامل شستشو دهنده‌ی متفاوت توسط دوگان و همکاران (۲۱) مشاهده شد، انرژی سطحی آزاد عاج، به دنبال استفاده از هیپوکلریت سدیم افزایش یافته و قدرت خیس شوندگی عاج بیشتر می‌شود.

رودریگز و همکاران (۲۲) در بررسی تجمع پلاک روی سطح کامپوزیت‌هایی که به وسیله‌ی چهار روش مختلف پرداخت شده بودند و با مقایسه‌ی سطوح پرداخت شده‌ی فلزی و پرسنی و سطح مینا، مشاهده کردند که روی سطح کامپوزیت بعد از ۲۴ ساعت، پلاک میکروبی تجمع پیدا کرد که در سطوح دیگر به این حد دیده نمی‌شد و با توپوگرافی سطح مرتبط بود.

در مطالعه‌ی شیتانی و همکاران (۱۸) سطوح پالیش شده نسبت به سطوح صاف اولیه، پلاک بیشتری جذب کرده بودند، ولی تفاوت قابل ملاحظه‌ای بین گروه‌ها مشاهده نشد و همه‌ی نمونه‌ها تمایل به تشکیل پلاک باکتریایی و جذب رنگ‌دانه را از خود نشان دادند که به نظر می‌رسید این تمایل بیشتر به جنس کامپوزیت‌ها و ماده‌ی جذب شده بستگی دارد.

در انتها پیشنهاد می‌شود که بررسی از نظر میزان صافی و خشونت سطح پس از کاربرد روش‌های مختلف پرداخت، با میکروسکوپ نوری انجام شود. همچنین مقایسه‌ی زاویه‌ی تماس خون و مایعات خوراکی رنگی نیز بر روی ترمیم‌های همرنگ دندان بررسی گردد.

نتیجه‌گیری

بهترین نتیجه در مقایسه‌ی صافی سطح، حاصل از فشرده کردن کامپوزیت زیر بلوک شیشه‌ای و پس از آن، کاربرد دیسک پرداخت است. صیقلی‌تر بودن سطح، باعث زاویه‌ی تماس بیشتر و در نتیجه مرطوب‌شوندگی کمتر سطح و در نهایت دوام بالینی بیشتر خواهد بود.

بطور کلی سطوح فشرده شده زیر سطح شیشه، بسیار صاف و صیقلی است، اما لزوم انجام بالینی تمام و پرداخت، ایجاب می‌کند که مناسب‌ترین انرژی سطحی و بیشترین زاویه‌ی تماس در کلینیک تأمین گردد. زاویه‌ی تماس زیاد نشان دهنده‌ی پخش شدن کمتر مایع روی سطح کامپوزیت و تماس کمتر است و از طرفی نشان دهنده‌ی شسته شدن آسان‌تر مایع نیز خواهد بود که با توجه به پویا بودن محیط دهان و جریان بزاق، شرایط بهتری به نظر می‌رسد (۱۷، ۱۸). لانگتانا و فیل (۱۹) در تحقیق خود مشاهده کردند که زاویه‌ی تماس در حالت رابر شده دارای بیشترین زاویه‌ی تماس و در نمونه‌ی آندایز شده، دارای کمترین زاویه‌ی تماس با آب بود.

با مقایسه‌ی انواع کامپوزیت‌های استفاده شده در این مطالعه، مشاهده شد که تفاوت آماری قابل ملاحظه‌ای بین آنها وجود نداشت و این امر بیانگر این است که صرف‌نظر از نوع کامپوزیت، روش پرداخت، تعیین‌کننده‌ی میزان زاویه‌ی تماس می‌باشد. همچنین با مقایسه‌ی روش‌های پرداخت، مشاهده شد که تفاوت آماری قابل ملاحظه‌ای بین روش‌ها وجود دارد و پرداخت کردن کامپوزیت با دیسک‌های پرداخت (G3، G6، G9) زاویه‌ی تماس بیشتری ایجاد می‌کند که با توجه به توضیحات داده شده در مورد انرژی سطحی و قابلیت شسته شدن مواد از روی سطح، مناسب‌تر به نظر می‌رسد.

اوزل و همکاران (۱۵) در بررسی اثربخشی سیستم پرداخت one-step روی کامپوزیت‌های flowable به این نتیجه رسیدند که کیفیت سطحی، بیشتر به جنس ماده‌ی ترمیمی بستگی دارد.

در مطالعه‌ی تونا و همکاران (۲۰) که با استفاده از روش اتمیک فورس میکروسکوپی زاویه‌ی تماس بررسی گردید، مشاهده شد که انرژی سطحی مواد مورد بررسی بر اثر اصلاح و ایجاد تغییرات در صافی سطح، تغییر کرده به دنبال آن زاویه‌ی تماس کوچکتر می‌گردد.

References

1. Oliveira DC, Souza-Júnior EJ, Prieto LT, Coppini EK, Maia RR, Paulillo LA. Color stability and polymerization behavior of direct esthetic restorations. *J Esthet Restor Dent* 2014; 26(4): 288-95.
2. Lepri CP, Ribeiro MV, Dibb A, Palma-Dibb RG. Influence of mouthrinse solutions on the color stability and microhardness of a composite resin. *Int J Esthet Dent* 2014; 9(2): 238-46.
3. Alqarni MA, Togoo RA, Al Shahrani I, Phani CR. Finishing and polishing procedures of composite restorations by Saudi dentists: a cross-sectional study. *J Contemp Dent Pract* 2013; 14(4): 657-61.
4. Tiwari N. Theoretical analysis of dip-coating of uniformly wetting and chemically micropatterned surfaces with an Ellis fluid. *Eur Phys J E Soft Matter* 2014; 37(12): 123.
5. Mandracci P, Mussano F, Ceruti P, Pirri CF, Carossa S. Reduction of bacterial adhesion on dental composite resins by silicon-oxygen thin film coatings. *Biomed Mater* 2015; 10(1): 015017.
6. Barakah HM, Taher NM. Effect of polishing systems on stain susceptibility and surface roughness of nanocomposite resin material. *J Prosthet Dent* 2014; 112(3): 625-31.
7. Can Say E, Yurdağüven H, Yaman BC, Özer F. Surface roughness and morphology of resin composites polished with two-step polishing systems. *Dent Mater J* 2014; 33(3): 332-42.
8. Rüttermann S, Beikler T, Janda R. Contact angle and surface free energy of experimental resin-based dental restorative materials after chewing simulation. *Dent Mater* 2014; 30(6): 702-7.
9. Hahnel S, Wastl DS, Schneider-Feyrer S, Giessibl FJ, Brambilla E, Cazzaniga G, et al. Streptococcus mutans biofilm formation and release of fluoride from experimental resin-based composites depending on surface treatment and S-PRG filler particle fraction. *J Adhes Dent* 2014; 16(4): 313-21.
10. Rüttermann S, Beikler T, Janda R. Contact angle and surface free energy of experimental resin-based dental restorative materials after chewing simulation. *Dent Mater* 2014; 30(6): 702-7.
11. Moazzami SM, Orafaie H, Rezaei-Soufi L. The effect of different water rinsing times on the free surface energy of the dentin cut using a suggested coolant. *Shiraz Univ Dent J* 2011; 11(4): 303-8.
12. de Silva R, Vongsanga K, Wang X, Byrne N. Development of a novel regenerated cellulose composite material. *Carbohydr Polym* 2015; 121: 382-7.
13. Berger SB, Paliolol AR, Cavalli V, Giannini M. Surface roughness and staining susceptibility of composite resins after finishing and polishing. *J Esthet Restor Dent* 2011; 23(1): 34-43.
14. Rüttermann S, Beikler T, Janda R. Contact angle and surface free energy of experimental resin-based dental restorative materials after chewing simulation. *Dent Mater* 2014; 30(6): 702-7.
15. Ozel E, Korkmaz Y, Attar N, Karabulut E. Effect of one-step polishing systems on surface roughness of different flowable restorative materials. *Dent Mater J* 2008; 27(6): 755-64.
16. Mahmoud SH, Ali AK, Hegazi HA. A three-year prospective randomized study of silorane- and methacrylate-based composite restorative systems in class II restorations. *J Adhes Dent* 2014; 16(3): 285-92.
17. Celik C, Ozgünaltay G. Effect of finishing and polishing procedures on surface roughness of tooth-colored materials. *Quintessence Int* 2009; 40(9): 783-9.
18. Shintani H, Satou J, Satou N, Hayashihara H, Inoue T. Effect of one-step polishing systems on surface roughness of different flowable restorative materials. *Dent Mater J* 2008; 27(6): 755-64.
19. Lungtana AM, Fell JT. Surface free energy determination on powders. *J Pharm* 1988; 41: 237-40.
20. Tuna T, Wein M, Swain M, Fischer J, Att W. Influence of ultraviolet photofunctionalization on the surface characteristics of zirconia-based dental implant materials. *Dent Mater* 2015; 31(2): e14-24.
21. Dogan Buzoglu H, Calt S, Gümüsderelioglu M. Evaluation of the surface free energy on root canal dentine walls treated with chelating agents and NaOCl. *Int Endod J* 2007; 40(1): 18-24.
22. Rodrigues-Junior S, Chemin P, Piaia P, Ferracane J. Surface roughness and gloss of actual composites as polished with different polishing systems. *Oper Dent* 2015; 40(4): 418-29.

Assessing the Effect of Different Polishing Methods of Three Common Composite Resins on the Contact Angle of Distilled Water

Mehrdad Barekatin¹
 Parvin Mirzakochehi Broujeni²
 Dayan Aref³
 Mahboubeh Mirzakhani⁴
 Milad Jahangirmoghadam⁵

1. Assistant Professor, Department of Operative Dentistry, School of Dentistry, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.
 2. Assistant Professor, Department of Operative Dentistry, School of Dentistry, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.
 3. **Corresponding Author:** Orthodontist, Tehran, Iran.
Email: dayanaref@yahoo.com
 4. Postgraduate Student, Department of Operative Dentistry, School of Dentistry, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.
 5. Dentist, Isfahan, Iran.

Abstract

Introduction: Wettability of solids is an important surface characteristic that has an inverse relationship with contact angle of the liquid with surface. Since the final polishing of composite resin restorations affects the surface characteristics such as contact angle and wettability, this study evaluated the effect of different composite resin polishing methods on contact angle of distilled water.

Materials & Methods: In this in vitro study 45 composite resin samples (Filtek Z350, Filtek Z100 and Micro Rod Fiber) were prepared, measuring 0.5 cm in height and 1 cm in diameter, by compressing composite resin samples in a round disk between two glass slabs. All the samples were cured for 40 seconds. One-third of the samples in each group were not polished, one-third were polished with a mullet and one-third with a disk. One drop of distilled water was placed on the surface and contact angle was measured by a digital camera after preparing the surfaces as described above. For contact angle measurement, Corel Draw software program version X5 was used. Data were analyzed with ANOVA and Duncan test ($\alpha = 0.05$).

Results: There were significant differences between polishing methods (p value < 0.001) but there were no significant differences between composite resins (p value > 0.05).

Conclusion: The maximum contact angle was observed in group with no polishing, followed by the group polished by disks. Highly polished surfaces will give rise to a greater contact angle, less wettability and more clinical longevity.

Key words: Composite resins, Tooth polishing, Wettability.

Received: 21.11.2016

Revised: 5.3.2017

Accepted: 4.4.2017

How to cite: Barekatin M, Mirzakochehi Broujeni P, Aref D, Mirzakhani M, Jahangirmoghadam M. Assessing the Effect of Different Polishing Methods of Three Common Composite Resins on the Contact Angle of Distilled Water. J Isfahan Dent Sch 2017; 13(3): 219-226.